

Lublin, 11 września 2012 r.

**Szanowny Pan
Krzysztof Żuk
Prezydent Miasta Lublin**

w niniejszym piśmie chcemy zwrócić uwagę Pana Prezydenta na problem nadmiernego, przesadnego i nieuzasadnionego stosowania w Lublinie balustrad ochronnych wzdłuż ciągów pieszych i pieszorowerowych. Fotografie przykładów dołączamy do pisma.

Zastosowanie balustrad, z którym mamy do czynienia w Lublinie, powoduje stopniową degradację krajobrazową miasta, jego walorów przyrodniczych i jakości przestrzeni publicznych oraz generuje niepotrzebne koszty. Problem ten dotyczy w szczególności relacji miasto-woda. Z obecnego sposobu montażu balustrad wynika, że Urząd Miasta traktuje doliny naszych rzek i brzegi Zalewu jako ogromne zagrożenie dla pieszych i rowerzystów. Naszym zdaniem takie założenie jest bezpodstawne, nieuzasadnione przepisami, niezgodne z praktyką w innych miastach oraz idące wbrew współczesnym tendencjom integracji przestrzeni miejskiej z ciekami i zbiornikami wodnymi oraz z naszymi własnymi planami rewitalizacji dolin rzecznych i "odwracania miasta twarzą do wody".

W szczególności prosimy o interwencję w sprawie prowadzonego właśnie remontu chodnika przy Al. Solidarności poprzez:

- ⤴ demontaż zainstalowanej barierki na wysokości przed i za ul. Dolną 3 Maja poza miejscami, gdzie jest ona faktycznie niezbędna,
- ⤴ wstrzymanie montażu tejże barierki wzdłuż nowo remontowanej części al. Solidarności (aż do ronda Kuklińskiego) poza miejscami, gdzie jest ona faktycznie niezbędna.

Zdemontowane i niewykorzystane barierki będzie można użyć w innych miejscach, gdzie są potrzebne.

Prosimy również o:

- ⤴ informację, na jakich zasadach są obecnie stosowane balustrady w Lublinie w powyżej opisanych sytuacjach (chodzi również o wzór barierek i ich kolor),
- ⤴ podjęcie działań, by odpowiednie komórki Urzędu Miasta (odpowiedzialne za planowanie, formułowanie SIWZ-ów, etc.) wypracowały nowe, mniej opresyjne dla mieszkańców i krajobrazu zasady stosowania balustrad. Zdaniem RKP, nie powinny one być gęste i masywne ani rzucać się w oczy kolorystycznie bardziej niż jest to racjonalnie uzasadnione.

Do naszego listu załączamy wyciąg ze znanych nam przepisów (*Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r.*) o stosowaniu balustrad, na których opieramy naszą ocenę. Przepisy te mówią, że:

1. "Urządzenia zabezpieczające stosuje się w celu wyeliminowania lub ograniczenia niebezpieczeństw, na jakie narażony jest pieszy lub rowerzysta korzystający z drogi"

- ▲ Naszym zdaniem obecny sposób stosowania balustrad działa przeciwnie – stają się one same przeszkodami narażającymi pieszych i rowerzystów na kolizje (zawężają światło ciągu, uniemożliwiają ucieczkę czy wyhamowanie na pasie zieleni)

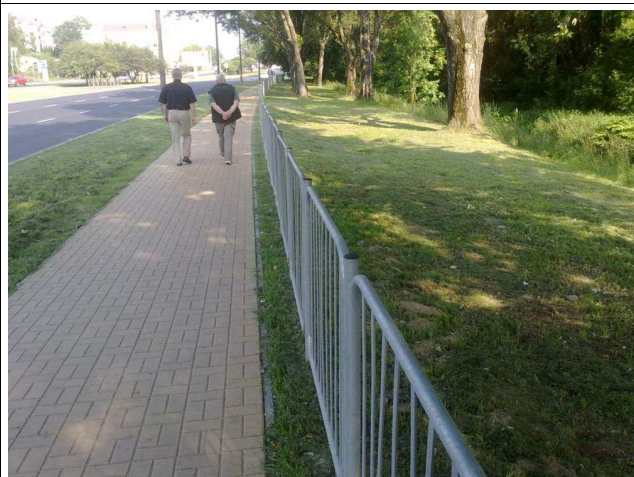
2. "Dopuszcza się również urządzenia naturalne np. gęste żywopłoty."

- ▲ Ten sposób odgradzania ruchu – korzystny dla krajobrazu i samopoczucia mieszkańca w przestrzeni miasta – jest obecnie prawie zupełnie nie stosowany.

3. "Balustrady [...] stosuje się w celu zabezpieczenia przed upadkiem z wysokości, jeżeli powierzchnia, po której odbywa się ruch pieszych lub rowerzystów położona jest powyżej 0,5 m od poziomu terenu. [...] na przepustach bez barier, jeżeli różnica wysokości pomiędzy poziomem pobocza, a poziomem ciek przekracza 1,8 m [...] w innych przypadkach, jeżeli zachodzi potrzeba ochrony pieszego przed spadnięciem lub upadkiem"

- ▲ Naszym zdaniem te wskazówki są w obecnej praktyce nadinterpretowane, ponieważ bariereki stosuje się na granicy każdej różnicy poziomów, niezależnie od tego, czy grozi tam faktycznie "upadek z wysokości", czy mamy do czynienia w nabrzeżem czy przepustem, czy różnica poziomów faktycznie wynosi 1,8 m oraz czy "potrzeba ochrony pieszego przed spadnięciem lub upadkiem" jest oparta na racjonalnych podejrzaniach (bo np. odnotowano nieodosobnione przypadki takiego upadku). Co więcej zasadę tę stosuje się niekonsekwentnie, co pokazuje, że mamy do czynienia z subiektywnym zwyczajem a nie racjonalną koniecznością (co pokazują zdjęcia poniżej).

Fot. 1. – Bariereki przy al. Solidarności zamontowane tam, gdzie, nie grozi upadek z wysokości. Na długim odcinku odległość bariereki od Czechówki jest większa niż odległość chodnika od dwupasmówki, co oznacza, że zdaniem lubelskich projektantów niebezpieczeństwo grożące pieszym ze strony intensywnego ruchu samochodowego jest znikome w porównaniu z niebezpieczeństwem, jakie grozi mieszkańcom ze strony rzeki Czechówki.

Fot. 2. – Sytuacje analogiczne, jak na al. Solidarności, a nawet trudniejsze dla pieszych i rowerzystów, ale tu barierki nie zastosowano. O ile nam wiadomo, bez ofiar. Co oznacza, że nie istnieje prawo ani realna potrzeba, aby barierki montować tak jak na al. Solidarności.

Fot. 3. – Przykłady opresyjnego zastosowania barierki wzdłuż Bystrzycy ("klatka") oraz brzegu Zalewu (krzyżące kolory ostrzegające przed zagrożeniem zdrowia nie harmonizują z przeznaczeniem tego miejsca do wypoczynku i rekreacji).

Opracował:
Marcin Skrzypek

Jan Kamiński
Przewodniczący RKP

Wyciąg z załączników do *Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach.*

[...]

5. Urządzenia zabezpieczające ruch pieszych i rowerzystów

1. Zasady ogólne

Urządzenia zabezpieczające stosuje się w celu wyeliminowania lub ograniczenia niebezpieczeństw, na jakie narażony jest pieszy lub rowerzysta korzystający z drogi i obiektów przy niej położonych. Urządzenia zabezpieczające ruch pieszych i rowerzystów mogą być wykonane z betonu lub metalu. Dopuszcza się również urządzenia naturalne np. gęste żywopłoty. Urządzenia te stosuje się na wszystkich drogach i w ich obrębie, na większości obiektów leżących w ciągu tych dróg. Kładkach dla pieszych, ciągach pieszych oddzielonych od jezdni, przy ścieżkach rowerowych przebiegających przez obiekty inżynierskie, itp.

2. Balustrady i poręcze

Balustrady U-11a według wzoru i wymiarów pokazanych na rysunku 5.2 1 stosuje się w celu zabezpieczenia przed upadkiem z wysokości, jeżeli powierzchnia, po której odbywa się ruch pieszych lub rowerzystów położona jest powyżej 0,5 m od poziomu terenu.

Barwy balustrad ustala zarządca drogi. Balustrady dla pieszych umieszcza się

- na obiektach mostowych. na których dopuszcza się ruch pieszych*
- na przepustach bez barier, jeżeli różnica wysokości pomiędzy poziomem pobocza, a poziomem cieku przekracza 1,8 m*
- na schodach z nasypów lub pochylniach*
- w otoczeniu wejść i wjazdów do podziemia, znajdujących się w strefie ruchu pieszego,*
- w innych przypadkach, jeżeli zachodzi potrzeba ochrony pieszego przed spadnięciem lub upadkiem*

[...]